

28. 2. 2025

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Určení skutečného majitele obchodní korporace, jejíž relevantní podíl vlastní svěřenský fond

Článek se zaměřuje na určení skutečného majitele obchodní korporace, jejíž relevantní podíl je vlastněn právním uspořádáním, a to konkrétně svěřenským fondem, a předestírá dvě základní metody, podle nichž lze aktuálně skutečného majitele identifikovat: převzetí formálních skutečných majitelů svěřenského fondu a materiální zkoumání skutečného vlivu. Zároveň přináší informace o chystaných změnách. Správná identifikace skutečného majitele je klíčová pro právní jistotu obchodní korporace a třetích osob a pro dodržení zákonných povinností.

Dne 1. 6. 2025 to budou již 4 roky, co vstoupil v účinnost zákon č. [37/2021](#) Sb., o evidenci skutečných majitelů („zákon“). Od té doby byl zákon několikrát novelizován a další změny jej v budoucnu opět čekají (v podrobnostech níže).

Identifikace skutečného majitele právnických osob, právních subjektů a dalších povinných subjektů je zásadní pro zajištění transparentnosti vlastnických struktur a prevenci praní špinavých peněz.

V praxi se lze setkat s různými vlastnickými strukturami. Skutečný majitel může podíl v obchodní korporaci držet přímo nebo nepřímo prostřednictvím jiné osoby nebo právního uspořádání. Tento článek se zaměřuje na případy, kdy je relevantní podíl v obchodní korporaci držen svěřenským fondem. Proces identifikace skutečného majitele se tak stává složitějším, neboť zákon jednoznačně nestanovuje způsob, jakým má být skutečný majitel v takovém případě určen.

V případě, že relevantní podíl v obchodní korporaci drží svěřenský fond (to stejné se aplikuje v případě fundace nebo jiného právního uspořádání), nabízí se dvě základní metody, jak lze skutečného majitele určit.

První metodou je převzetí všech formálních skutečných majitelů svěřenského fondu jako skutečných majitelů obchodní korporace. Druhou metodou je materiální zkoumání skutečného majitele, kdy je zjišťováno, kdo má v obchodní korporaci skutečný vliv, přičemž formální skuteční majitelé svěřenského fondu nejsou automaticky skutečnými majiteli obchodní korporace.

Zápis formálních skutečných majitelů

Tento přístup vychází z předpokladu, že všichni formální skuteční majitelé svěřenského fondu jsou zároveň skutečnými majiteli dané obchodní korporace.

Zápis formálních skutečných majitelů je prakticky jednodušší, protože umožňuje přímé převzetí známých skutečných majitelů svěřenského fondu, tj. zakladatele, svěřenského správce, osoby, která je oprávněná k výkonu dohledu nad správou právního uspořádání a která může jmenovat nebo odvolat svěřenského správce nebo obmyšleného, obmyšlené nebo osoby, v jejichž hlavním zájmu bylo

právní uspořádání zřízeno nebo je spravováno, není-li obmyšlený.^[1] Nevýhodou je, že ne všichni tito formální skuteční majitelé mají skutečný vliv na obchodní korporaci, a zápis tak nemusí být zcela přesný. Vypovídající hodnota takto zapsaných údajů o skutečném majiteli obchodní korporace je tak nižší.

Problematická je rovněž ochrana osobních údajů – pokud svěřenský fond zahrnuje obmyšlené, jejichž identita by měla zůstat neveřejná, povinné zveřejnění jejich jmen může být v rozporu s účelem svěřenského fondu a rovněž s vůlí zakladatele.

Materiální zkoumání skutečného majitele

Druhý přístup se zaměřuje na zjištění, kdo může skutečně a materiálně ovládat obchodní korporaci prostřednictvím svěřenského fondu. To znamená, že formální skuteční majitelé svěřenského fondu nejsou automaticky považováni za skutečné majitele obchodní korporace. V těchto případech je většinou nutné provést hlubší analýzu vzájemného nastavení vztahů mezi v úvahu připadajícími fyzickými osobami navzájem a dále mezi těmito osobami a obchodní korporací.

Při této metodě se zkoumá, zda někdo z úrovně svěřenského fondu uplatňuje rozhodující vliv na obchodní korporaci. V tomto případě jsou informace o tom, kdo je formálním skutečným majitelem svěřenského fondu, významné v tom směru, že skutečným majitelem v materiálním slova smyslu zpravidla bývá někdo z formálních skutečných majitelů.

Při zjišťování materiálního skutečného majitele jsou důležitými faktory:

- uplatňování rozhodujícího vlivu v obchodní korporaci (skutečným majitelem tak často bývá v případě svěřenského fondu zakladatel nebo svěřenský správce svěřenského fondu);
- právo na podíl na zisku v obchodní korporaci (často se jedná o obmyšlené svěřenského fondu).

Materiální přístup považuji z pohledu účelu aktuálního znění zákona za přesnější, avšak složitější na posouzení. V některých situacích může být obtížné určit, zda vůbec existuje skutečný majitel v materiálním smyslu, zejména pokud je svěřenský fond nastaven tak, aby nikdo neměl výlučnou kontrolu.

Shrnutí

Každý z výše uvedených přístupů má své výhody a nevýhody:

- **Převzetí formálních skutečných majitelů** je jednodušší, avšak méně přesné a může vést k nesprávné identifikaci skutečných majitelů obchodní korporace.
- **Materiální zkoumání skutečného majitele** je přesnější, avšak složitější a vyžaduje hlubší analýzu a zohlednění skutečných mocenských vztahů v rámci svěřenského fondu.

Z pohledu právní jistoty je proto důležité zvolit správný přístup v konkrétním případě, přičemž aktuálně doporučeným přístupem je kombinace obou metod – nejprve se identifikují formální skuteční majitelé, poté se provede materiální analýza, jejíž výsledky se následně zapíší do evidence skutečných majitelů.

Změny

V říjnu tohoto roku by mělo dojít k předložení návrhu zákona, kterým se bude s účinností

od července 2026 měnit zákon o evidenci skutečných majitelů tak, aby došlo k transpozici směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1640 ze dne 31. 5. 2024 („Směrnice“)[2]. Směrnice se v oblasti evidování skutečných majitelů zaměřuje především na centrální registry skutečných majitelů (přesnost a aktuálnost dat, přístup k informacím, ochrana údajů, propojení registrů atd.).

Významnější změny v evidování skutečných majitelů pak přináší nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1624 ze dne 31. 5. 2024 („Nařízení“)[3], které se použije od 10. 7. 2027. Mezi nejvýznamnější změny patří zejména:

1. Rozhodná velikost podílu - aktuálně je za skutečného majitele považována fyzická osoba, která přímo nebo nepřímo vlastní podíl v obchodní korporaci, má podíl na hlasovacích právech, nebo má právo na podíl na zisku, jiných vlastních zdrojích nebo likvidačním zůstatku větší než 25 % [4]. Nařízení stanovilo, že hranice pro určení vlastnického podílu v obchodní korporaci je přímé nebo nepřímé vlastnictví 25 % a většího podílu. V některých vysoce rizikových odvětvích mohou členské státy, po schválení Evropskou komisí, stanovit dokonce nižší hranici - nejvýše však 15 %.
2. Nepřímé vlastnictví - vypočte se vynásobením podílů nebo podílů na hlasovacích právech nebo jiných vlastnických podílů držených zprostředkujícími subjekty v řetězci subjektů, v nichž skutečný majitel má podíly nebo hlasovací práva, a výsledky z těchto jednotlivých řetězců se sečtou (tj. skutečným majitelem obchodní korporace může být i osoba, která v první úrovni drží podíl menší než 25 %).
3. Stanovení pravidel pro určení skutečného majitele obchodní korporace, jejíž relevantní podíl je ve vlastnické struktuře držen svěřenským fondem (jiným právním uspořádáním nebo podobnou právní osobou) - skutečným majitelem takové obchodní korporace bude v případě svěřenského fondu zakladatel, svěřenský správce, osoby vykonávající dohled nad správou svěřenských fondů (existují-li), obmyšlení a jakékoli jiné fyzické osoby, které v konečném důsledku ovládají svěřenský fond. Nařízení se tak vydalo cestou převzetí formálních skutečných majitelů.

Závěr

Stanovení skutečného majitele obchodní korporace, jejíž podíl drží svěřenský fond, je aktuálně složitý proces s významnými právními a administrativními dopady. Do budoucna však Nařízení tento problém vyřešilo stanovením jasných pravidel, podle kterých se určí skutečný majitel obchodní korporace, jejíž relevantní podíl je ve vlastnické struktuře držen svěřenským fondem.

Ačkoli Nařízení přináší řešení pro stanovení skutečného majitele obchodní korporace, jejíž relevantní podíl je vlastněn svěřenským fondem, domnívám se, že registrace formálních skutečných majitelů není nejvhodnějším řešením. Jako skuteční majitelé tak mohou být totiž určeny i osoby, které se reálně na řízení obchodní korporace nepodílejí, což může vést k netransparentnosti organizačních struktur obchodních korporací.

Mgr. Dominika Poučenská
Advokátka

Aegis Law, advokátní kancelář, s.r.o.

Jungmannova 26/15
110 00 Praha 1

Tel: +420 777 577 562
Email: office@aegislaw.cz

---

[1] Viz § 6 odst. 3 zákona č. [37/2021](#) Sb., o evidenci skutečných majitelů.

[2] Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1640 ze dne 31.5.2024 o mechanismech, které mají členské státy zavést za účelem předcházení využívání finančního systému k praní peněz nebo financování terorismu, o změně směrnice (EU) 2019/1937 a o změně a zrušení směrnice (EU) 2015/849.

[3] Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1624 ze dne 31.5.2024 o předcházení využívání finančního systému k praní peněz nebo financování terorismu.

[4] Viz § 4 odst. 1 zákona č. [37/2021](#) Sb., o evidenci skutečných majitelů.

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Nová „tlačítková“ povinnost pro e-shopy](#)
- [Digital Omnibus: Revoluce v datech, nebo jen nová zátěž pro podnikatele?](#)
- [Darování pro případ smrti nemovité věci zapsané v katastru nemovitostí a určení výše odměny soudního komisaře](#)
- [Flotilová novela: Kdo a kdy musí nově získat licenci k distribuci pojištění?](#)
- [Nová pravidla pro ground handling v EU a jejich dopady na letecký sektor](#)
- [Právní due diligence nemovitostí: na co se v praxi skutečně zaměřit](#)
- [Hmotněprávní opatrovník obchodní korporace: mezi efektivní ochranou a zásahem do](#)

korporační autonomie

- Byznys a paragrafy, díl 32.: Konkurenční doložka
- Skryté ujednání v realitní smlouvě - zbytečná hra na schovávanou
- Odpovědnost člena voleného orgánu dle § 159 OZ a vymezení škody způsobené právnické osobě
- Vnosy do společného jmění manželů a jejich valorizace v aktuální judikatuře Nejvyššího soudu a Ústavního soudu